

CMUS Profesional de Lalín

**Programación de Orquesta
curso 2023-24**

**Conservatorio Profesional
de Música de Lalín**

Contidos

1. Introducción	4
1.1. Marco Legal	4
1.2. Características do centro	6
1.3. Características do alumnado	6
2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais	8
2.1. Grao elemental	8
2.2. Grao Profesional	9
3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais	10
4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Orquestra	12
4.1. Obxectivos	12
4.2. Contidos	13
4.3. Criterios de avaliación	13
5. Metodoloxía	15
5.1. Principios metodolóxicos	15
5.2. Métodos didácticos	16
6. Atención á diversidade	18
7. Temas transversais	19
7.1. Educación en valores	19
7.2. Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)	20
8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	21
8.1. Actos institucionais	21
8.2. Cursos e clases maxistras	21
8.3. Audicións	22
9. Secuenciación por cursos	23
9.1. Curso: 1º de grao profesional	23
Contidos	23
Avaliación	24
Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	25
Medidas de recuperación	26

Recursos didácticos	27
9.2. Curso: 2º do Grao Profesional.....	28
9.2.2. Contidos	28
9.2.3. Avaliación	28
9.2.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	30
9.2.5. Medidas de recuperación	30
9.2.6. Recursos didácticos	32
9.3. Curso: 3º do Grao Profesional.....	33
9.3.2. Contidos	33
9.3.3. Avaliación	33
9.3.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	35
9.3.5. Medidas de recuperación	35
9.3.6. Recursos didácticos	37
9.4. Curso: 4º do Grao Profesional.....	38
9.4.2. Contidos	38
9.4.3. Avaliación	39
9.4.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	40
9.4.5. Medidas de recuperación	40
9.4.6. Recursos didácticos	42
9.5. Curso: 5º do Grao Profesional.....	43
9.5.2. Contidos	43
9.5.3. Avaliación	43
9.5.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula.....	45
9.5.5. Medidas de recuperación	45
9.5.6. Recursos didácticos	46
9.6. Curso: 6º do Grao Profesional.....	48
9.6.2. Contidos	48
9.6.3. Avaliación	49
9.6.4. Medidas de recuperación	50
9.6.5. Recursos didácticos	51
10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	53
11. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento.....	55
12. ANEXOS	56
12.1. Probas de acceso a cursos diferentes de 1º do Grao Profesional.	56
12.1.1. Contido da proba	56
12.2. Folla de calibración	56

1. Introducción

A presente Programación Didáctica de Orquestra está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ao longo dos catro cursos do grao elemental e dos seis de que consta o grao profesional, e foi realizada polo profesorado do departamento de Orquestra de acordo co currículo oficial vixente para a materia e co proxecto educativo do centro, como así establecen os artigos 5º e 10º do capítulo II dos Decretos 198/2007 e 203/2007, do 27 de setembro, respectivamente.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía que se vai a seguir (indicando materiais e recursos didácticos que se empregarán), a avaliación e os seus tipos, procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, e outras informacións que consideramos de interese e necesidade para levar a cabo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Entendemos esta programación didáctica como un instrumento flexible, que permite adaptarse ás circunstancias concretas do alumnado en cada momento do seu proceso de aprendizaxe, pero ao mesmo tempo, tamén como marco de referencia que lle dá forma á nosa ensinanza garantindo que aqueles alumnos e alumnas dun mesmo nivel, e incluso con diferente profesorado, poidan acceder a unha ensinanza que favoreza a consecución dunhas competencias mínimas equiparables.

1.1. Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- **ORDE do 29 de setembro de 2015** pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- **DECRETO 229/2011**, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.

- **CIRCULAR 15/2011** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- **ORDE do 4 de agosto de 2011** pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.
- **DECRETO 223/2010**, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.
- **ORDE do 28 de xullo de 2008**, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- **CIRCULAR 21/2008** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se regula a avaliación e cualificación dos alumnos e das alumnas que cursan as ensinanzas elementais de música e danza dispostas nos decretos 196/2007, do 20 de setembro e 198/2007, do 27 de setembro, polos que se establece a ordenación das ensinanzas de grao elemental de danza e de música, respectivamente.
- **ORDE do 8 de febreiro de 2008**, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- **DECRETO 198/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música. DOG do 25 de outubro de 2007.
- **DECRETO 203/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- **CIRCULAR 9/2007** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o

desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

1.2. Características do centro

O CMUS Profesional de Lalín é un Conservatorio de Música Municipal encadrado dentro dun Patronato Cultural. O Conservatorio atópase nun edificio situado ao nordeste da vila de Lalín, na zona escolar denominada rúa da Banda de Lalín nº 10. A rúa do Centro é unha rúa morta, sen saída, que dá acceso ao IES Ramón Mª Aller Ulloa e ao Parque do Pontiñas.

O edificio que alberga ao CMUS Profesional de Lalín é o Auditorio Municipal de Lalín. Este edificio divídese en dúas zoas de aulas diferenciadas divididas pola Sala “Tuno Valdés”. O Centro conta con dúas zonas de aulas, dous auditorios, biblioteca, zona de oficinas, cabinas de estudo, etc. O edificio está compartido con outras asociacións e diversas actividades culturais

Lalín está situado na Comarca do Deza, corazón de Galicia, nunha zoa de ampla influencia musical, rodeado por Concellos con numerosas bandas de música.

O horario do CMUS é de tarde, durante o curso escolar é dende as 15:30 ata as 22:00 horas.

1.3. Características do alumnado

O centro conta cunha media de 175 alumnos e alumnas, variando a súa procedencia segundo a idade e o curso que realizan. Así, a maioría dos alumnos do grao elemental pertencen ao concello de Lalín, agás algúns que veñen para cursar especialidades como piano. No Grao Profesional atopámonos con alumnos de Concellos próximos como Silleda, Agolada, Chantada, etc.

Un feito que condiciona a permanencia no CMUS dos alumnos é o momento no que acoden á Universidade, provocando o maior número de baixas entre o alumnado, posto que se teñen que desprazar a vivir lonxe.

Hai que destacar a importancia das bandas de música na nosa zoa de influencia, feito que condiciona a elección do instrumento e o interese polo estudo do mesmo.

As principais motivacións para o estudo neste Centro son:

- A obtención dun título que lles abra saídas profesionais, e que posibilite a continuidade de estudos no grao superior de música.
- A calidade da ensinanza.
- A ubicación do Conservatorio.

As expectativas de futuro do alumnado varían segundo o grao no que se atopan: os/as alumnos/as de grao elemental teñen como principal obxectivo obter unha formación que lles permita gozar da música e poder continuar os seus estudos. O alumnado do grao profesional manifesta as súas preferencias por dedicarse á docencia e á práctica instrumental (orquestra, banda, coro, cámara, solista, etc.), e, se cadra, continuar os seus estudos nun Conservatorio Superior de Música.

No estudo individual do alumnado resalta o esforzo, a análise do repertorio e a comprensión do mesmo. Como gran problema sobresa a falta de tempo, especialmente no grao profesional, debido á gran cantidade de horas que o alumnado pasa no seu centro de ensinanza obrigatoria. Outros problemas son a falta de organización, de constancia e concentración no estudo.

O clima existente entre o alumnado e o profesorado do centro é óptimo, sendo este un dos valores máis apreciados por ambas partes.

É de destacar que as preferencias do alumnado no seu tempo de lecer, sigan relacionadas coa música, debido á importancia que dan á asistencia a concertos ou á escoita da mesma na casa.

Como conclusión, extraemos que ao ser este un centro de ensinanzas artísticas o grao de satisfacción do alumnado co centro é alto, por non ser obrigatorios os devanditos estudos.

2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais

2.1. Grao elemental

O artigo 2º do capítulo I do Decreto 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música, indica que a finalidade deste grao é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade artística necesaria que permita acceder ao grao profesional.

Esta finalidade acadaríase coa consecución dos obxectivos ou capacidades ao longo dos catro cursos dos que consta o grao elemental e que o artigo 3º do capítulo I do mesmo Decreto enumera:

- ☉ a) Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión cultural dos pobos e das persoas.
- ☉ b) Expresarse con sensibilidade musical e estética para interpretar a música de diferentes épocas e estilos, gozar con ela e enriquecer as propias posibilidades de comunicación e de realización persoal.
- ☉ c) Coñecer e valorar a importancia da respiración e do dominio do propio corpo no desenvolvemento da técnica instrumental, da calidade do son e da interpretación.
- ☉ d) Relacionar os coñecementos musicais coas características da escritura e da literatura do instrumento da especialidade, coa finalidade de adquirir as bases que permitan desenvolver a interpretación artística.
- ☉ e) Interpretar en público, coa necesaria seguridade en si mesmo, para vivir a música como medio de comunicación.
- ☉ f) Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos, e adaptarse harmonicamente ao conxunto.
- ☉ g) Ser consciente da importancia do traballo individual e adquirir a capacidade de escoitarse e ser crítico consigo mesmo.
- ☉ h) Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.
- ☉ i) Ser consciente da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.

- j) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

2.2. Grao Profesional

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música, indica no artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, ordenándose en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Esta finalidade acádase ao longo dos seis cursos dos que consta este grao coa consecución dos seguintes obxectivos que aparecen enumerados no artigo 3º do mesmo Decreto:

- Habitarse a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- Analizar e valorar a calidade da música.
- Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais

A diferenza do Decreto 198/2007, que establece a ordenación do currículo das ensinanzas elementais, no Decreto 203/2007 de ordenación das ensinanzas profesionais recóllense no artigo 6º os obxectivos específicos destas, que serán desenvolvidos de xeito máis concreto no currículo de cada materia e que citaremos nos seguintes apartados deste mesmo punto.

Estes obxectivos específicos ou capacidades que deben ser adquiridos polo alumnado do grao profesional das ensinanzas de música son:

- a) Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- b) Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- d) Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.
- e) Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- f) Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- g) Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- h) Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exixencias das obras.
- i) Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- j) Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.

- k) Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, afondando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.
- l) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Orquestra

---

En canto aos elementos curriculares do grao profesional que serviron de base para a elaboración desta programación, estes pódense consultar no Anexo II do Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música.

4.1. Obxectivos

As ensinanzas de orquestra dos estudos profesionais de música terán como obxectivos contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

- Afondar no coñecemento dos diferentes estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- Elaborar criterios persoais e razoados sobre cuestións estéticas a través do traballo do director ou da directora e da experiencia do grupo que lle permitan cumprir coa súa responsabilidade como intérprete dentro deste.
- Dominar o propio instrumento de acordo coas exixencias de cada obra.
- Aplicar en todo momento a audición polifónica para escoitar simultaneamente as diferentes partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando a sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- Utilizar unha ampla e variada gama sonora, de maneira que o axuste de son se realice en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades interpretativas da obra.
- Interpretar obras representativas do repertorio da agrupación de acordo co seu nivel instrumental e reaccionar con precisión ás indicacións do director ou da directora.
- Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.
- Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.

- Respetar as normas que exige toda actuación en grupo: afinación previa, atención continua, valoración do traballo colectivo, etc., e responsabilizarse en todo momento delas.
- Valorar a práctica en grupo como un proceso de aprendizaxe imprescindible para o futuro exercicio profesional.

4.2. Contidos

- Importancia da afinación previa a partir do LA do óboe.
- A anacruse como movemento básico da práctica do grupo.
- Reacción e comprensión ante as diferentes anacruses do director ou da directora.
- Desenvolvemento do oído para o control permanente da afinación dentro da agrupación.
- Desenvolvemento da igualdade en ataques (instrumentos de vento e percusión).
- Desenvolvemento da igualdade nos golpes de arco.
- Coñecemento e valoración das normas de comportamento na agrupación.
- Estudo previo da particella, silencio e concentración para executar en todo momento as indicacións do director ou da directora, responsabilidade de anotar as indicacións, etc.
- Importancia do papel de cada un dos membros da agrupación.
- Traballo por seccións.
- Traballo gradual do repertorio básico máis significativo da agrupación. Valoración do silencio como marco da interpretación.

4.3. Criterios de avaliación

- 1) Interpretar por seccións calquera das obras programadas durante o curso. Mediante este criterio trátase de valorar a capacidade para adecuar o propio son ao da familia correspondente e a precisión de ataques e entradas de acordo coa anacruse do director ou da directora.
- 2) Reproducir calquera das obras programadas durante o curso, reducindo a corda ao número mínimo posible do alumnado por cada sección dela. Este criterio pretende avaliar a capacidade de escoita das

outras partes, unificándose coas afíns, e o grao de afinación harmónica e do conxunto, unificando unísonos.

- 3) Repentizar unha obra de pequena dificultade. Este criterio pretende comprobar a integración rítmica no conxunto seguindo o tempo marcado polo director ou a directora, a precisión para reaccionar ante as súas indicacións, o dominio do seu instrumento e o grao de afinación na lectura a vista.
- 4) Estudar na casa as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten do seu papel dentro del e o respecto pola interpretación musical.
- 5) Realizar concertos públicos coas obras ensaiadas. Este criterio constata a actitude, necesariamente disciplinada do instrumentista na orquestra, a capacidade de asumir o papel asignado, a súa contribución dentro do equilibrio de planos do conxunto e a súa adecuación ao carácter e estilo que marca o director ou a directora.

5. Metodoloxía

Pola propia natureza da ensinanza da Orquestra, a maior carga de traballo nas clases é colectiva. Non obstante, isto tamén se combina co traballo por seccións, atrás ou incluso individualmente. Debido a isto, as técnicas de ensinanza serán predominante mente colectivas (dirixidas tanto a todo o conxunto do alumnado como a parte del) e, en menor medida, individuais (enfocadas ás características de cada un deles, especialmente para facer fronte ás súas respectivas debilidades e fortalezas). O método a empregar será activo e se porá en práctica a través de ensaios, onde onde o profesor orientará e motivará ao alumnado para o traballo en grupo e, ao mesmo tempo, establecerá os criterios para a acadar a uniformidade do conxunto exercendo o posto de “director da orquestra”. O método de aprendizaxe por proxectos terá unha especial importancia nesta materia, xa que o traballo cooperativo entre o alumnado será clave para conseguir un proxecto establecido (a preparación dunha obra ou programa completo para interpretalo ante o público nun concerto).

Para dar reposta a todo o anterior, e de xeito xeral, as estratexias metodolóxicas adaptaranse á madurez do alumnado e aos factores contextuais da clase, como son o tempo dispoñible e os espazos e recursos cos que se conte.

5.1. Principios metodolóxicos

Os principios que rexen a elaboración desta programación didáctica dotándoa de coherencia e sentido son:

- ☉ **Actividade:** O carácter instrumental da especialidade de Orquestra require da práctica, polo que o principio de que as cousas se aprenden facéndoas vai implícito na nosa ensinanza.
- ☉ **Autonomía:** Cada alumno/a será orientado nos ensaios colectivos, ensinándolle a adaptar á súa interpretación á do grupo (é dicir, aplicar o traballo individual ao colectivo).
- ☉ **Creatividade:** Ao tratarse dunha ensinanza artística, toda actividade que realicemos tratará de estimular o pensamento e a imaxinación, buscando conseguir que os nosos alumnos non repitan soamente o que dicimos e pedimos. É dicir, que sexan capaces de aportar a súa interpretación ao conxunto ao mesmo tempo que siguen as indicacións do/a director/a de orquestra.

- **Individualización:** A nosa ensinanza da materia é colectiva a maior parte do tempo, polo que é necesario non esquecer as peculiaridades e necesidades individuais de cada un dos alumnos que forman o conxunto.
- **Flexibilidade e diversidade de estratexias didácticas:** Co fin de conseguir os obxectivos propostos poderemos realizar as adecuacións que fosen precisas na temporalización dos contidos.
- **Convivencia:** Dado que as actividades da nosa ensinanza son levadas a cabo en grupo, fomentárase en todo momento un clima en acordo cos principios da música, de cordialidade e respecto entre o alumnado, podendo chegar a considerarse unha rede de apoio os uns para os outros (tanto no musical como no persoal).
- **Significación:** Esta será unha das vías de motivación que empregaremos, presentando o que se aprende como algo que será útil noutras situacións, que terá aplicación reais.
- **Interdisciplinariade:** Buscaremos relacionar os contidos da nosa materia cos das outras materias do currículo que cursa o noso alumnado para dotalos dunha maior significación.

5.2. Métodos didácticos

Á hora de decidir os métodos didácticos para esta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes enfoques:

- **Modelo constructivista:** Tomando como idea principal que o coñecemento é unha construción persoal na que o/a alumno/a elabora significados propios a partir duns coñecementos previos, a través dunha actividade intelectual e práctica.
- **Aprendizaxe significativa:** Este modelo de aprendizaxe está moi relacionado co constructivista, xa que a adquisición de coñecemento polo alumno realízase construíndo sobre os seus propios esquemas, sumando información sobre a que xa ten, que lle será útil para aplicar noutras situacións.

Para que isto se produza, debemos ter en conta ao longo de toda actividade:

- a) Que o alumnado teña unha boa actitude, algo que se consegue facéndolle ver que o que están a facer ten sentido, é dicir ten unha razón, unha finalidade, así como fomentando o bo clima de clase, a autoconfianza, etc.

- b) Que o que se ensine presente unha estrutura lóxica dentro da materia, enfocando o traballo de forma globalizadora.
- c) Que as novas aprendizaxes se relacionen cos coñecementos previos, é dicir, os contidos deben ter significatividade psicolóxica.
- d) Que sexan conscientes da importancia do estudo individual, fomentando o interese e o respecto polo hábito de estudo e ensinándolles a maneira de que ese tempo sexa eficiente.

6. Atención á diversidade

A diversidade constitúe un valor que enriquece e diversifica a realidade, esixindo no plano educativo unha maior atención por parte do profesorado.

É un feito que os alumnos que acceden a un conservatorio presentan diferenzas individuais e non todos os alumnos aprenden ao mesmo ritmo nin teñen as mesmas capacidades, polo que será labor do profesorado adecuar a práctica docente ás necesidades e características do alumnado.

Para dar resposta á diversidade, desde a clase de Orquestra teremos en conta as seguintes pautas:

- Traballar con materiais abertos e flexibles, que plantexen diversas estratexias para o logro dos coñecementos. É dicir, tanto a metodoloxía como os recursos didácticos empregados serán uns ou outros en función das características do alumnado.
- Ter en conta as diferenzas individuais e de grupo que se detectan na avaliación inicial: os intereses do alumnado, o contacto que tiveron coas actividades, as destrezas previas, a súa rapidez para adquirir outras novas, etc.
- Buscar orientación externa, de ser necesario, co propio centro como mediador.
- Respetar o ritmo de aprendizaxe de cada alumno.
- Diversificar as actividades para lograr os obxectivos.
- Plantexar actividades de diferente dificultade e integrar aos alumnos na máis apropiada ao seu nivel.
- Fomentar a pedagogía do éxito, é dicir, valorar os pequenos logros de cada un e considerar positivamente o seu proceso de aprendizaxe.
- Potenciar o traballo das actitudes para lograr o respecto de todos

A atención á diversidade constitúe un indicador moi positivo da saúde do noso sistema educativo, xa que un sistema que tamén intenta dar resposta a todos eses nenos e nenas con deficiencias a nivel persoal e con características cognoscitivas por encima da media, é un sistema educativo próximo ás necesidades reais do educando. Neste sentido a nosa programación didáctica intentará establecer os instrumentos necesarios, en consonancia cos outros documentos do centro, para lograr unha educación musical comprensiva e de calidade.

7. Temas transversais

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes materias que comprenden o currículo das ensinanzas de réxime especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

7.1. Educación en valores

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A **educación ambiental** tratarémola a través do coidado pola produción excesiva de sons por parte do alumnado, a concienciación sobre contaminación acústica, e a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade musical.
- En canto á **educación para a saúde**, abordarémola a través da práctica corporal, aprendendo a apreciar e valorar o propio corpo e as súas posibilidades de movemento, tendo en conta e incidindo sobre a educación postural e a adquisición dun correcto tono muscular. Ademais, a música, polos seus compoñentes afectivos, fisiolóxicos e intelectuais, tamén incide de forma positiva no equilibrio persoal e anímico das persoas.
- No referente á **educación para a igualdade de sexos**, partiremos de que a música non está relacionada co sexo do alumnado, e de que toda actividade musical en grupo partirá do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independentemente do sexo ao que pertenzan.
- A **educación para a paz e a tolerancia** traballarase a partir de pezas doutras culturas e das relacións que se establezan coas persoas dentro do propio conxunto da orquestra.
- A **educación para o lecer** traballarase a partir do concepto produtivo do ocio, a través da asistencia a concertos, audicións, recitais e outras actividades culturais, ademais de fomentar a escoita de música e a lectura de libros relacionados co traballado en clase.
- En canto á **educación do consumidor** trataremos que o alumnado adquira unha actitude crítica ante o fenómeno musical, axudándolles a forxar un criterio á hora de decantarse por diferentes versións, e

propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir música.

- Para rematar, a **educación moral e cívica** abordarémola ao ter presente o respecto ás normas e a necesidade da súa existencia como poden ser á hora de tocar en grupo: a entrada simultánea, o mantemento do plano sonoro adecuado, a actitude de escoita e respecto aos demais, etc. Todas estas normas estarían referidas aos compañeiros, ao material da aula, ao profesor, etc.

7.2. Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complemente cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagogía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente.

A natureza colectiva da ensinanza de orquestra, pode ter nas TIC un recurso útil que permite interactuar co alumnado sen empregar o tempo do ensaio.

- Para a información e transmisión de ficheiros: vídeo, audio e documentos de interese sobre as obras de estudo.
- Como vía para a comunicación e intercambio dos traballos individuais que se poderían solicitar aos alumnos referidos ás obras programadas durante o curso, que estimule a investigación e sirva ao enriquecemento cultural e musical propio e do colectivo.
- Como vía alternativa para a organización de ensaios máis eficientes, de xeito de incidir en obxectivos concretos xa planificados.
- Como recurso didáctico en clase, dispoñendo de equipamento audiovisual para escoitar obras de interese, analízalas e comentalas.

8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Dentro da Sección II do Proxecto Educativo de Centro do noso conservatorio, referente ás normas de organización e funcionamento, e concretamente no título cuarto do capítulo 4, establécese que estas actividades se poderán clasificar en actos institucionais, cursos e clases maxistras, audicións e outros.

O alumnado de Orquestra terá o dereito de asistir, aínda que non a obriga, ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas que se organicen dende o Departamento de Orquestra, agás nas audicións, onde si deberán participar.

A organización de todas as actividades extraordinarias e complementarias do conservatorio correspóndenlle, como norma xeral, ao Equipo de Actividades Culturais e á Vicedirección como coordinadora do dito equipo. Para todas estas actividades agás as audicións de aula (non sendo casos especiais que así o requiran), establecerase un plan de actuación que pode ser consultado no artigo 36º do título cuarto da sección do Proxecto Educativo do Centro anteriormente citado.

8.1. Actos institucionais

Entre os actos institucionais do noso CMUS están:

- Acto de apertura e presentación do curso.
- Concerto de fin de curso e entrega de diplomas e cualificacións.

Ademais das actividades que se realizan no seo do propio Centro, intentarase celebrar concertos en salas ou espazos que permitan unha maior proxección e divulgación da nosa tarefa didáctica (Museo, Círculo de Recreo, etc.)

8.2. Cursos e clases maxistras

Os cursos e clases maxistras a realizar serán propostos polo departamento correspondente, e aprobados pola dirección do Centro pasando a ser actividades extraescolares ou complementarias do Centro.

No caso de haber orzamento para as actividades, será a Dirección do Centro que estableza os criterios de distribución do mesmo.

8.3. Audicións

Cada departamento organizará audicións de alumnos que se realizarán de maneira continuada ao longo do curso.

9. Secuenciación por cursos

A continuación desenvólvese a programación didáctica de Orquesta do grao profesional por cursos.

9.1. Curso: 1º de grao profesional

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.

9.1.

Obxectivos

- Valorar a práctica orquestral como un proceso de aprendizaxe imprescindible para a formación íntegra do intérprete.
- Coñecer as indicacións máis comúns de dinámica, agónica, fraseo, articulación, etc.
- Adquirir a destreza instrumental necesaria para facer fronte ás esixencias do repertorio traballado.
- Desenvolver a lectura a vista de fragmentos orquestrais co fin de permitir a montaxe fluída das obras de dificultade acorde ó curso.
- Interpretar obras pertencentes ó repertorio de orquestra de cordas, cámara ou sinfónico universal.
- Adquirir un hábito de estudo individual previo á clase que permita un aproveitamento efectivo do tempo lectivo.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical en xeral.

Contidos

- Afinación. **ME**
- Precisión rítmica e control do pulso e os cambios de tempo. **ME**

- O son individual e o colectivo. **ME**
- Ensemble e planos sonoros.
- Fraseo conxunto coa sección e a orquestra.
- Dinámica e agónica.
- Práctica da lectura a primeira vista en grupo.
- Práctica de orquestra. Protocolos para ensaios e concertos. **ME**
- A anacrusa como movemento básico da práctica orquestral.
- Reacción e comprensión da linguaxe xestual do director.

Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

Criterios de avaliación

- Estudar as obras programadas de forma individual. 15% **ME**
- Manter unha correcta afinación individual, así como podela axustar ao grupo ao tocar en conxunto. 15% **ME**
- Interpretar correctamente, individual e por sección, o repertorio programado durante o curso. 5%
- Tocar con bo son individual, capaz de empaste co conxunto e destacar nos solos. 15% **ME**
- Seguir as indicacións do director con precisión en aspectos técnicos e musicais: dinámica, agónica, tempo, carácter e fraseo. 10%

- Valorar e aplicar a respiración conxunta como factor determinante para a interpretación en grupo. 10%
- Liderar ou seguir á sección e a orquestra segundo a posición e función a desempeñar dentro dela: dirección do tempo, do fraseo, igualar articulacións e dixitacións. 5%
- Ler a primeira vista as obras indicadas polo mestre, sexa individualmente, por sección ou con toda a orquestra. 5%
- Respetar o protocolo de ensaios e audicións en público: ser puntual na asistencia, gardar silencio cando o director fala, etc. 10% **ME**
- Interpretar en concertos públicos o repertorio seleccionado, cun control dos nervios que permita o disfrute da experiencia de compartir a música. 10%

Mínimos esixibles

Os contidos e criterios de avaliación que aparecen, nos apartados anteriores, seguidos das iniciais ME en negra, son aqueles considerados como mínimos esixibles para a superación do curso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Os procedementos de avaliación serán a observación sistemática do alumnado durante os ensaios, o seguimento do traballo diario e a realización de audicións (como concertos públicos) e probas específicas (como executar individualmente, a petición do profesorado, algún fragmento do repertorio).

Como ferramentas de avaliación, empregarase o diario de aula (onde quedará recollida a información e valoración do traballo diario), as audicións e probas (podendo estas ser gravadas en audio e vídeo, co correspondente permiso do titor legal en caso de menores de idade) e as follas de calibración para a avaliación (incluídas nos Anexos).

Criterios de cualificación

Os criterios de avaliación aparecen seguidos dunha porcentaxe, os cales, ao ser sumados, dan 100% en total. Esta porcentaxe é o criterio de cualificación correspondente: é dicir, a porcentaxe se corresponde co valor que cada criterio ten na cualificación do alumnado

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Demostrar a destreza instrumental necesaria, ademais de desenvolver

a actividade da orquestra con excelencia e profesionalidade. Iso implica ter sempre o repertorio estudado e participar activamente nos ensaios e concertos propostos.

Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias no caso de que o alumnado non acade os obxectivos mínimos esixibles ou perda o dereito á avaliación continua por acumulación de faltas. Considerarase que o alumnado perde o dereito á avaliación continua cando acumula 3 faltas nun mesmo trimestre ou 9 no total do curso.

Procedementos de recuperación ordinarios

A Orquestra é unha materia presencial na que se realiza unha avaliación continua do alumnado a través dos criterios de avaliación expostos con anterioridade. O alumnado que falte reiteradas veces a clase non poderá ser avaliado dun xeito continuo polo que perderá o dereito a unha avaliación continua.

O alumnado que por estas faltas (3 durante o trimestre ou 9 durante o curso) teña perdido o dereito á avaliación continua terá dereito a un exame alternativo ó final de curso, no mes de Xuño. Esta proba terá dúas modalidades:

- Para os alumnos que asistiron e desenvolveron ao longo do curso gran parte do traballo do mesmo, ese traballo, así como a asistencia e o interese amosado, poderá representar entre o 20 e 40% da cualificación total. O porcentaxe restante da cualificación corresponderá, a realización da proba.
- No caso dos alumnos que non asistiron durante o curso, ou a súa asistencia e traballo non sexa significativa, terase en conta única e exclusivamente a realización da proba tal como está contemplada na proba extraordinaria.

Probas extraordinarias

O alumnado que non supere a materia de Orquestra na convocatoria ordinaria, poderá presentarse ás probas extraordinarias nas datas previstas no calendario escolar.

O profesor da materia poderá indicar no Informe de Materia Non Superada entregada trala convocatoria ordinaria, algún aspecto particular a presentar en devandita proba, ademais dos especificados en xeral a continuación na proba extraordinaria para superar o curso.

- Programa de concerto: O alumnado, a petición do profesor, interpretará fragmentos de calquera das obras traballadas durante o curso. O alumnado que se examina deberá interpretar a parte correspondente ao xefe de sección. Previo ó comezo da proba, afinarase co piano da aula correspondente.
- Lectura a primeira vista: O alumnado disporá de 5 minutos para ler e analizar fragmentos orquestrais non necesariamente correspondentes ao repertorio da Orquestra do curso escolar. Durante este período de lectura, o alumno poderá dixitar pero non tocar. Posteriormente executará individualmente os fragmentos.

Recursos didácticos

- Cadeiras e atrás.
- Repertorio orquestral: dado que actualmente o conservatorio non conta coas especialidades de viola nin contrabaixo, o repertorio constará principalmente de arranxos e adaptacións de repertorio para orquestra ou ensemble de corda.
- Aula que reúna as condicións axeitadas ó desenvolvemento da materia.
- Afinador.
- Equipamento audiovisual.
- Uso das Tics (referencia pto.7).

9.2. Curso: 2º do Grao Profesional

9.2.1. Obxectivos

- Valorar a práctica orquestral como un proceso de aprendizaxe imprescindible para a formación íntegra do intérprete.
- Coñecer as indicacións máis comúns de dinámica, agónica, fraseo, articulación, etc.
- Adquirir a destreza instrumental necesaria para facer fronte ás exigencias do repertorio traballado.
- Desenvolver a lectura a vista de fragmentos orquestrais co fin de permitir a montaxe fluída das obras de dificultade acorde ó curso.
- Interpretar obras pertencentes ó repertorio de orquestra de cordas, cámara ou sinfónico universal.
- Adquirir un hábito de estudo individual previo á clase que permita un aproveitamento efectivo do tempo lectivo.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical en xeral.

9.2.2. Contidos

- Afinación. **ME**
- Precisión rítmica e control do pulso e os cambios de tempo. **ME**
- O son individual e o colectivo. **ME**
- Ensemble e planos sonoros.
- Fraseo conxunto coa sección e a orquestra.
- Dinámica e agónica.
- Práctica da lectura a primeira vista en grupo.
- Práctica de orquestra. Protocolos para ensaios e concertos. **ME**
- A anacrusa como movemento básico da práctica orquestral.
- Seguir ou guiar á sección e á orquestra en función da posición e función a desempeñar dentro desta.
- Reacción e comprensión da linguaxe xestual do director.

9.2.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo

co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

9.2.3.1. Criterios de avaliación

- Estudar as obras programadas de forma individual. 15% **ME**
- Manter unha correcta afinación individual, así como podela axustar ao grupo ao tocar en conxunto. 15% **ME**
- Interpretar correctamente, individual e por sección, o repertorio programado durante o curso. 5%
- Tocar con bo son individual, capaz de empaste co conxunto e destacar nos solos. 10% **ME**
- Seguir as indicacións do director con precisión en aspectos técnicos e musicais: dinámica, agónica, tempo, carácter e fraseo. 15% **ME**
- Valorar e aplicar a respiración conxunta como factor determinante para a interpretación en grupo. 10%
- Liderar ou seguir á sección e a orquestra segundo a posición e función a desempeñar dentro dela: dirección do tempo, do fraseo, igualar articulacións e dixitacións. 5%
- Ler a primeira vista as obras indicadas polo mestre, sexa individualmente, por sección ou con toda a orquestra. 5%
- Respetar o protocolo de ensaios e audicións en público: ser puntual na asistencia, gardar silencio cando o director fala, etc. 10% **ME**
- Interpretar en concertos públicos o repertorio seleccionado, cun control dos nervios que permita o disfrute da experiencia de compartir a música. 10%

9.2.3.2. Mínimos esixibles

Os contidos e criterios de avaliación que aparecen, nos apartados anteriores, seguidos das iniciais ME en negra, son aqueles considerados como mínimos esixibles para a superación do curso.

9.2.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

- Os procedementos de avaliación serán a observación sistemática do alumnado durante os ensaios, o seguimento do traballo diario e a realización de audicións (como concertos públicos) e probas específicas (como executar individualmente, a petición do profesorado, algún fragmento do repertorio).
- Como ferramentas de avaliación, empregarase o diario de aula (onde quedará recollida a información e valoración do traballo diario), as audicións e probas (podendo estas ser gravadas en audio e vídeo, co correspondente permiso do titor legal en caso de menores de idade) e as follas de calibración para a avaliación (incluídas nos Anexos).

9.2.3.4. Criterios de cualificación

Os criterios de avaliación aparecen seguidos dunha porcentaxe, os cales, ao ser sumados, dan 100% en total. Esta porcentaxe é o criterio de cualificación correspondente: é dicir, a porcentaxe se corresponde co valor que cada criterio ten na cualificación do alumnado

9.2.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Demostrar a destreza instrumental necesaria, ademais de desenvolver a actividade da orquestra con excelencia e profesionalidade. Iso implica ter sempre o repertorio estudado e participar activamente nos ensaios e concertos propostos

9.2.5. Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias no caso de que o alumnado non acade os obxectivos mínimos esixibles ou perda o dereito á avaliación continua por acumulación de faltas. Considerarase que o alumnado perde o dereito á avaliación continua cando acumula 3 faltas nun mesmo trimestre ou 9 no total do curso.

9.2.5.1. Procedementos de recuperación ordinarios

A Orquestra é unha materia presencial na que se realiza unha avaliación

continua do alumnado a través dos criterios de avaliación expostos con anterioridade. O alumnado que falte reiteradas veces a clase non poderá ser avaliado dun xeito continuo polo que perderá o dereito a unha avaliación continua.

O alumnado que por estas faltas (3 durante o trimestre ou 9 durante o curso) teña perdido o dereito á avaliación continua terá dereito a un exame alternativo ó final de curso, no mes de Xuño. Esta proba terá dúas modalidades:

- Para os alumnos que asistiron e desenvolveron ao longo do curso gran parte do traballo do mesmo, ese traballo, así como a asistencia e o interese amosado, poderá representar entre o 20 e 40% da cualificación total. O porcentaxe restante da cualificación corresponderá, a realización da proba.
- No caso dos alumnos que non asistiron durante o curso, ou a súa asistencia e traballo non sexa significativa, terase en conta única e exclusivamente, a realización da proba tal como está contemplada na proba extraordinaria.

9.2.5.2. Probas extraordinarias

O alumnado que non supere a materia de Orquestra na primeira convocatoria, poderá presentarse ás probas extraordinarias nas datas previstas no calendario escolar.

O profesor da materia poderá indicar no Informe de Materia Non Superada entregado trala convocatoria ordinaria, algún aspecto particular a presentar en devandita proba, ademais dos especificados en xeral a continuación na proba extraordinaria para superar o curso.

- Programa de concerto: O alumnado, a petición do profesor, interpretará fragmentos de calquera das obras traballadas durante o curso. O alumnado que se examina deberá interpretar a parte correspondente ao xefe de sección. Previo ó comezo da proba, afinarase co piano da aula correspondente.
- Lectura a primeira vista: O alumnado disporá de 5 minutos para ler e analizar fragmentos orquestrais non necesariamente correspondentes ao repertorio da Orquestra do curso escolar. Durante este período de lectura, o alumno poderá dixitar pero non tocar. Posteriormente executará individualmente os fragmentos.

9.2.6. Recursos didácticos

- Cadeiras e atrás
- Repertorio orquestral: dado que actualmente o conservatorio non conta coas especialidades de viola nin contrabaixo, o repertorio constará principalmente de arranxos e adaptacións de repertorio para orquestra ou ensemble de corda.
- Aula que reúna as condicións axeitadas ó desenvolvemento da materia.
- Afinador.
- Equipamento audiovisual.
- Uso das Tics (referencia pto.7)

9.3. Curso: 3º do Grao Profesional

9.3.1. Obxectivos

- Valorar a práctica orquestral como un proceso de aprendizaxe imprescindible para a formación íntegra do intérprete.
- Coñecer as indicacións máis comúns de dinámica, agóxica, fraseo, articulación, etc.
- Adquirir a destreza instrumental necesaria para facer fronte ás exigencias do repertorio traballado.
- Desenvolver a lectura a vista de fragmentos orquestrais co fin de permitir a montaxe fluída das obras de dificultade acorde ó curso.
- Interpretar obras pertencentes ó repertorio de orquestra de cordas, cámara ou sinfónico universal.
- Adquirir un hábito de estudo individual previo á clase que permita un aproveitamento efectivo do tempo lectivo.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical en xeral.

9.3.2. Contidos

- Afinación. **ME**
- Precisión rítmica e control do pulso e os cambios de tempo. **ME**
- O son individual e o colectivo. **ME**
- Ensemble e planos sonoros.
- Fraseo conxunto coa sección e a orquestra.
- Dinámica e agóxica.
- Práctica da lectura a primeira vista en grupo.
- Práctica de orquestra. Protocolos para ensaios e concertos. **ME**
- A anacrusa como movemento básico da práctica orquestral.
- Seguir ou guiar á sección e á orquestra en función da posición e función a desempeñar dentro desta.
- Reacción e comprensión da linguaxe xestual do director. **ME**

9.3.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo

co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

9.3.3.1. Criterios de avaliación

- Estudar as obras programadas de forma individual. 10%
- Manter unha correcta afinación individual, así como podela axustar ao grupo ao tocar en conxunto. 15% **ME**
- Interpretar correctamente, individual e por sección, o repertorio programado durante o curso. 5%
- Tocar con bo son individual, capaz de empaste co conxunto e destacar nos solos. 10% **ME**
- Seguir as indicacións do director con precisión en aspectos técnicos e musicais: dinámica, agónica, tempo, carácter e fraseo. 15% **ME**
- Valorar e aplicar a respiración conxunta como factor determinante para a interpretación en grupo. 10% **ME**
- Liderar ou seguir á sección e a orquestra segundo a posición e función a desempeñar dentro dela: dirección do tempo, do fraseo, igualar articulacións e dixitacións. 10%
- Ler a primeira vista as obras indicadas polo mestre, sexa individualmente, por sección ou con toda a orquestra. 5%
- Respetar o protocolo de ensaios e audicións en público: ser puntual na asistencia, gardar silencio cando o director fala, etc. 10%
- Interpretar en concertos públicos o repertorio seleccionado, cun control dos nervios que permita o disfrute da experiencia de compartir a música. 10% **ME**

9.3.3.2. Mínimos esixibles

Os contidos e criterios de avaliación que aparecen, nos apartados anteriores, seguidos das iniciais ME en negra, son aqueles considerados como mínimos esixibles para a superación do curso..

9.3.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

- Os procedementos de avaliación serán a observación sistemática do alumnado durante os ensaios, o seguimento do traballo diario e a realización de audicións (como concertos públicos) e probas específicas (como executar individualmente, a petición do profesorado, algún fragmento do repertorio).
- Como ferramentas de avaliación, empregarase o diario de aula (onde quedará recollida a información e valoración do traballo diario), as audicións e probas (podendo estas ser gravadas en audio e vídeo, co correspondente permiso do titor legal en caso de menores de idade) e as follas de calibración para a avaliación (incluídas nos Anexos).

9.3.3.4. Criterios de cualificación

Os criterios de avaliación aparecen seguidos dunha porcentaxe, os cales, ao ser sumados, dan 100% en total. Esta porcentaxe é o criterio de cualificación correspondente: é dicir, a porcentaxe se corresponde co valor que cada criterio ten na cualificación do alumnado

9.3.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Demostrar a destreza instrumental necesaria, ademais de desenvolver a actividade da orquestra con excelencia e profesionalidade. Iso implica ter sempre o repertorio estudado e participar activamente nos ensaios e concertos propostos

9.3.5. Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias no caso de que o alumnado non acade os obxectivos mínimos esixibles ou perda o dereito á avaliación continua por acumulación de faltas. Considerarase que o alumnado perde o dereito á avaliación continua cando acumula 3 faltas nun mesmo trimestre ou 9 no total do curso.

9.3.5.1. Procedementos de recuperación ordinarios

A Orquestra é unha materia presencial na que se realiza unha avaliación

continua do alumnado a través dos criterios de avaliación expostos con anterioridade. O alumnado que falte reiteradas veces a clase non poderá ser avaliado dun xeito continuo polo que perderá o dereito a unha avaliación continua.

O alumnado que por estas faltas (3 durante o trimestre ou 9 durante o curso) teña perdido o dereito á avaliación continua terá dereito a un exame alternativo ó final de curso, no mes de Xuño. Esta proba terá dúas modalidades:

- Para os alumnos que asistiron e desenvolveron ao longo do curso gran parte do traballo do mesmo, ese traballo, así como a asistencia e o interese amosado, poderá representar entre o 20 e 40% da cualificación total. O porcentaxe restante da cualificación corresponderá, a realización da proba.
- No caso dos alumnos que non asistiron durante o curso, ou a súa asistencia e traballo non sexa significativa, terase en conta única e exclusivamente, a realización da proba tal como está contemplada na proba extraordinaria.

9.3.5.2. Probas extraordinarias

O alumnado que non supere a materia de Orquestra na primeira convocatoria, poderá presentarse ás probas extraordinarias nas datas previstas no calendario escolar.

O profesor da materia poderá indicar no Informe de Materia Non Superada que se entrega tras a primeira convocatoria de maio/xuño, algún aspecto particular a presentar en devandita proba, ademais dos especificados en xeral a continuación na proba extraordinaria para superar o curso.

- Programa de concerto: O alumnado, a petición do profesor, interpretará fragmentos de calquera das obras traballadas durante o curso. O alumnado que se examina deberá interpretar a parte correspondente ao xefe de sección. Previo ó comezo da proba, afinarase co piano da aula correspondente.
- Lectura a primeira vista: O alumnado disporá de 5 minutos para ler e analizar fragmentos orquestrais non necesariamente correspondentes ao repertorio da Orquestra do curso escolar. Durante este período de lectura, o alumno poderá dixitar pero non tocar. Posteriormente executará individualmente os fragmentos.

9.3.6. Recursos didácticos

- Cadeiras e atrás
- Repertorio orquestral: dado que actualmente o conservatorio non conta coas especialidades de viola nin contrabaixo, o repertorio constará principalmente de arranxos e adaptacións de repertorio para orquestra ou ensemble de corda.
- Aula que reúna as condicións axeitadas ó desenvolvemento da materia.
- Afinador.
- Equipamento audiovisual.
- Uso das Tics (referencia pto.7)

9.4. Curso: 4º do Grao Profesional

9.4.1. Obxectivos

- Valorar a práctica orquestral como un proceso de aprendizaxe imprescindible para a formación íntegra do intérprete.
- Coñecer as indicacións máis comúns de dinámica, agónica, fraseo, articulación, etc.
- Adquirir a destreza instrumental necesaria para facer fronte ás exigencias do repertorio traballado.
- Desenvolver a lectura a vista de fragmentos orquestrais co fin de permitir a montaxe fluída das obras de dificultade acorde ó curso.
- Interpretar obras pertencentes ó repertorio de orquestra de cordas, cámara ou sinfónico universal.
- Adquirir un hábito de estudo individual previo á clase que permita un aproveitamento efectivo do tempo lectivo.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical en xeral.

9.4.2. Contidos

- Afinación.
- Precisión rítmica e control do pulso e os cambios de tempo. **ME**
- O son individual e o colectivo.
- Ensemble e planos sonoros. **ME**
- Fraseo conxunto coa sección e a orquestra. **ME**
- Dinámica e agónica.
- Práctica da lectura a primeira vista en grupo.
- Práctica de orquestra. Protocolos para ensaios e concertos.
- A anacrusa como movemento básico da práctica orquestral.
- Seguir ou guiar á sección e á orquestra en función da posición e función a desempeñar dentro desta.
- Reacción e comprensión da linguaxe xestual do director. **ME**

9.4.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

9.4.3.1. Criterios de avaliación

- Estudar as obras programadas de forma individual. 10%
- Manter unha correcta afinación individual, así como podela axustar ao grupo ao tocar en conxunto. 10%
- Interpretar correctamente, individual e por sección, o repertorio programado durante o curso. 10%
- Tocar con bo son individual, capaz de empaste co conxunto e destacar nos solos. 10% **ME**
- Seguir as indicacións do director con precisión en aspectos técnicos e musicais: dinámica, agónica, tempo, carácter e fraseo. 15% **ME**
- Valorar e aplicar a respiración conxunta como factor determinante para a interpretación en grupo. 10% **ME**
- Liderar ou seguir á sección e a orquestra segundo a posición e función a desempeñar dentro dela: dirección do tempo, do fraseo, igualar articulacións e dixitacións. 15% **ME**
- Ler a primeira vista as obras indicadas polo mestre, sexa individualmente, por sección ou con toda a orquestra. 5%
- Respetar o protocolo de ensaios e audicións en público: ser puntual na asistencia, gardar silencio cando o director fala, etc. 10%

- Interpretar en concertos públicos o repertorio seleccionado, cun control dos nervios que permita o disfrute da experiencia de compartir a música. 10% **ME**

9.4.3.2. Mínimos esixibles

Os contidos e criterios de avaliación que aparecen, nos apartados anteriores, seguidos das iniciais ME en negra, son aqueles considerados como mínimos esixibles para a superación do curso...

9.4.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

Os procedementos de avaliación serán a observación sistemática do alumnado durante os ensaios, o seguimento do traballo diario e a realización de audicións (como concertos públicos) e probas específicas (como executar individualmente, a petición do profesorado, algún fragmento do repertorio).

Como ferramentas de avaliación, empregárase o diario de aula (onde quedará recollida a información e valoración do traballo diario), as audicións e probas (podendo estas ser gravadas en audio e vídeo, co correspondente permiso do titor legal en caso de menores de idade) e as follas de calibración para a avaliación (incluídas nos Anexos).

9.4.3.4. Criterios de cualificación

Os criterios de avaliación aparecen seguidos dunha porcentaxe, os cales, ao ser sumados, dan 100% en total. Esta porcentaxe é o criterio de cualificación correspondente: é dicir, a porcentaxe se corresponde co valor que cada criterio ten na cualificación do alumnado

9.4.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Demostrar a destreza instrumental necesaria, ademais de desenvolver a actividade da orquestra con excelencia e profesionalidade. Iso implica ter sempre o repertorio estudado e participar activamente nos ensaios e concertos propostos

9.4.5. Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias no caso de que o alumnado non acade os obxectivos mínimos esixibles ou perda o dereito á avaliación continua por acumulación de faltas. Considerarase que o alumnado perde o dereito á avaliación continua cando acumula 3 faltas nun mesmo trimestre ou 9 no total do curso.

9.4.5.1. Procedementos de recuperación ordinarios

A Orquestra é unha materia presencial na que se realiza unha avaliación continua do alumnado a través dos criterios de avaliación expostos con anterioridade. O alumnado que falte reiteradas veces a clase non poderá ser avaliado dun xeito continuo polo que perderá o dereito a unha avaliación continua.

O alumnado que por estas faltas (3 durante o trimestre ou 9 durante o curso) teña perdido o dereito á avaliación continua terá dereito a un exame alternativo ó final de curso, no mes de Xuño. Esta proba terá dúas modalidades:

- Para os alumnos que asistiron e desenvolveron ao longo do curso gran parte do traballo do mesmo, ese traballo, así como a asistencia e o interese amosado, poderá representar entre o 20 e 40% da cualificación total. O porcentaxe restante da cualificación corresponderá, a realización da proba.
- No caso dos alumnos que non asistiron durante o curso, ou a súa asistencia e traballo non sexa significativa, terase en conta única e exclusivamente, a realización da proba tal como está contemplada na proba extraordinaria.

9.4.5.2. Probas extraordinarias

O alumnado que non supere a materia de Orquestra na primeira convocatoria, poderá presentarse ás probas extraordinarias nas datas previstas no calendario escolar.

O profesor da materia poderá indicar no Informe de Materia Non Superada que se entrega tras a convocatoria ordinaria en maio/xuño, algún aspecto particular a presentar en devandita proba, ademais dos especificados en xeral a continuación na proba extraordinaria para superar o curso.

- Programa de concerto: O alumnado, a petición do profesor, interpretará fragmentos de calquera das obras traballadas durante o curso. O alumnado que se examina deberá interpretar a parte correspondente ao xefe de sección. Previo ó comezo da proba, afinarase co piano da aula correspondente.
- Lectura a primeira vista: O alumnado disporá de 5 minutos para ler e analizar fragmentos orquestrais non necesariamente correspondentes ao repertorio da Orquestra do curso escolar. Durante este período de lectura, o alumno poderá dixitar pero non tocar. Posteriormente executará individualmente os fragmentos.

9.4.6. Recursos didácticos

- Cadeiras e atrás
- Repertorio orquestral: dado que actualmente o conservatorio non conta coas especialidades de viola nin contrabaixo, o repertorio constará principalmente de arranxos e adaptacións de repertorio para orquestra ou ensemble de corda.
- Aula que reúna as condicións axeitadas ó desenvolvemento da materia.
- Afinador.
- Equipamento audiovisual.
- Uso das Tics (referencia pto.7)

9.5. Curso: 5º do Grao Profesional

9.5.1. Obxectivos

- Valorar a práctica orquestral como un proceso de aprendizaxe imprescindible para a formación íntegra do intérprete.
- Coñecer as indicacións máis comúns de dinámica, agóxica, fraseo, articulación, etc.
- Adquirir a destreza instrumental necesaria para facer fronte ás exigencias do repertorio traballado.
- Desenvolver a lectura a vista de fragmentos orquestrais co fin de permitir a montaxe fluída das obras de dificultade acorde ó curso.
- Interpretar obras pertencentes ó repertorio de orquestra de cordas, cámara ou sinfónico universal.
- Adquirir un hábito de estudo individual previo á clase que permita un aproveitamento efectivo do tempo lectivo.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical en xeral.

9.5.2. Contidos

- Afinación.
- Precisión rítmica e control do pulso e os cambios de tempo.
- O son individual e o colectivo.
- Ensemble e planos sonoros. **ME**
- Fraseo conxunto coa sección e a orquestra. **ME**
- Dinámica e agóxica. **ME**
- Práctica da lectura a primeira vista en grupo.
- Práctica de orquestra. Protocolos para ensaios e concertos.
- A anacrusa como movemento básico da práctica orquestral.
- Seguir ou guiar á sección e á orquestra en función da posición e función a desempeñar dentro desta. **ME**
- Reacción e comprensión da linguaxe xestual do director. **ME**

9.5.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo

co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

9.5.3.1. Criterios de avaliación

- Estudar as obras programadas de forma individual. 5%
- Manter unha correcta afinación individual, así como podela axustar ao grupo ao tocar en conxunto. 10%
- Interpretar correctamente, individual e por sección, o repertorio programado durante o curso. 10% **ME**
- Tocar con bo son individual, capaz de empaste co conxunto e destacar nos solos. 10%
- Seguir as indicacións do director con precisión en aspectos técnicos e musicais: dinámica, agónica, tempo, carácter e fraseo. 15% **ME**
- Valorar e aplicar a respiración conxunta como factor determinante para a interpretación en grupo. 10% **ME**
- Liderar ou seguir á sección e a orquestra segundo a posición e función a desempeñar dentro dela: dirección do tempo, do fraseo, igualar articulacións e dixitacións. 20% **ME**
- Ler a primeira vista as obras indicadas polo mestre, sexa individualmente, por sección ou con toda a orquestra. 5%
- Respetar o protocolo de ensaios e audicións en público: ser puntual na asistencia, gardar silencio cando o director fala, etc. 5%
- Interpretar en concertos públicos o repertorio seleccionado, cun control dos nervios que permita o disfrute da experiencia de compartir a música. 10% **ME**

9.5.3.2. Mínimos esixibles

Os contidos e criterios de avaliación que aparecen, nos apartados anteriores, seguidos das iniciais ME en negra, son aqueles considerados como mínimos esixibles para a superación do curso.

9.5.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

Os procedementos de avaliación serán a observación sistemática do alumnado durante os ensaios, o seguimento do traballo diario e a realización de audicións (como concertos públicos) e probas específicas (como executar individualmente, a petición do profesorado, algún fragmento do repertorio).

Como ferramentas de avaliación, empregarase o diario de aula (onde quedará recollida a información e valoración do traballo diario), as audicións e probas (podendo estas ser gravadas en audio e vídeo, co correspondente permiso do titor legal en caso de menores de idade) e as follas de calibración para a avaliación (incluídas nos Anexos).

9.5.3.4. Criterios de cualificación

Os criterios de avaliación aparecen seguidos dunha porcentaxe, os cales, ao ser sumados, dan 100% en total. Esta porcentaxe é o criterio de cualificación correspondente: é dicir, a porcentaxe se corresponde co valor que cada criterio ten na cualificación do alumnado

9.5.4. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Demostrar a destreza instrumental necesaria, ademais de desenvolver a actividade da orquestra con excelencia e profesionalidade. Iso implica ter sempre o repertorio estudado e participar activamente nos ensaios e concertos propostos

9.5.5. Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias no caso de que o alumnado non acade os obxectivos mínimos esixibles ou perda o dereito á avaliación continua por acumulación de faltas. Considerarase que o alumnado perde o dereito á avaliación continua cando acumula 3 faltas nun mesmo trimestre ou 9 no total do curso.

9.5.5.1. Procedementos de recuperación ordinarios

A Orquestra é unha materia presencial na que se realiza unha avaliación continua do alumnado a través dos criterios de avaliación expostos con anterioridade. O alumnado que falte reiteradas veces a clase non poderá ser

avaliado dun xeito continuo polo que perderá o dereito a unha avaliación continua.

O alumnado que por estas faltas (3 durante o trimestre ou 9 durante o curso) teña perdido o dereito á avaliación continua terá dereito a un exame alternativo ó final de curso, no mes de Xuño. Esta proba terá dúas modalidades:

- ☉ Para os alumnos que asistiron e desenvolveron ao longo do curso gran parte do traballo do mesmo, ese traballo, así como a asistencia e o interese amosado, poderá representar entre o 20 e 40% da cualificación total. O porcentaxe restante da cualificación corresponderá, a realización da proba.
- ☉ No caso dos alumnos que non asistiron durante o curso, ou a súa asistencia e traballo non sexa significativa, terase en conta única e exclusivamente, a realización da proba tal como está contemplada na proba extraordinaria.

9.5.5.2. Probas extraordinarias

O alumnado que non supere a materia de Orquestra na convocatoria ordinaria, poderá presentarse ás probas extraordinarias nas datas previstas no calendario escolar.

O profesor da materia poderá indicar no Informe de Materia Non Superada que se entrega trala convocatoria ordinaria en maio/xuño, algún aspecto particular a presentar en devandita proba, ademais dos especificados en xeral a continuación na proba extraordinaria para superar o curso.

- ☉ Programa de concerto: O alumnado, a petición do profesor, interpretará fragmentos de calquera das obras traballadas durante o curso. O alumnado que se examina deberá interpretar a parte correspondente ao xefe de sección. Previo ó comezo da proba, afinarase co piano da aula correspondente.
- ☉ Lectura a primeira vista: O alumnado disporá de 5 minutos para ler e analizar fragmentos orquestrais non necesariamente correspondentes ao repertorio da Orquestra do curso escolar. Durante este período de lectura, o alumno poderá dixitar pero non tocar. Posteriormente executará individualmente os fragmentos.

9.5.6. Recursos didácticos

- ☉ Cadeiras e atrás

- Repertorio orquestral: dado que actualmente o conservatorio non conta coas especialidades de viola nin contrabaixo, o repertorio constará principalmente de arranxos e adaptacións de repertorio para orquestra ou ensemble de corda.
- Aula que reúna as condicións axeitadas ó desenvolvemento da materia.
- Afinador.
- Equipamento audiovisual.
- Uso das Tics (referencia pto.7)

9.6. Curso: 6º do Grao Profesional

9.6.1. Obxectivos

- Valorar a práctica orquestral como un proceso de aprendizaxe imprescindible para a formación íntegra do intérprete.
- Coñecer as indicacións máis comúns de dinámica, agónica, fraseo, articulación, etc.
- Adquirir a destreza instrumental necesaria para facer fronte ás exigencias do repertorio traballado.
- Desenvolver a lectura a vista de fragmentos orquestrais co fin de permitir a montaxe fluída das obras de dificultade acorde ó curso.
- Interpretar obras pertencentes ó repertorio de orquestra de cordas, cámara ou sinfónico universal.
- Adquirir un hábito de estudo individual previo á clase que permita un aproveitamento efectivo do tempo lectivo.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical en xeral.

9.6.2. Contidos

- Afinación.
- Precisión rítmica e control do pulso e os cambios de tempo. **ME**
- O son individual e o colectivo.
- Ensemble e planos sonoros.
- Fraseo conxunto coa sección e a orquestra.
- Dinámica e agónica. **ME**
- Práctica da lectura a primeira vista en grupo.
- Práctica de orquestra. Protocolos para ensaios e concertos.
- A anacrusa e a respiración como movemento básico da práctica orquestral. **ME**
- Seguir ou guiar á sección e á orquestra en función da posición e función a desempeñar dentro desta. **ME**
- Reacción e comprensión da linguaxe xestual do director. **ME**

9.6.3. Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

9.6.3.1. Criterios de avaliación

- Estudar as obras programadas de forma individual. 5%
- Manter unha correcta afinación individual, así como podela axustar ao grupo ao tocar en conxunto. 10%
- Interpretar correctamente, individual e por sección, o repertorio programado durante o curso. 10% **ME**
- Tocar con bo son individual, capaz de empaste co conxunto e destacar nos solos. 10%
- Seguir as indicacións do director con precisión en aspectos técnicos e musicais: dinámica, agóxica, tempo, carácter e fraseo. 15% **ME**
- Valorar e aplicar a respiración conxunta como factor determinante para a interpretación en grupo. 10% **ME**
- Liderar ou seguir á sección e a orquestra segundo a posición e función a desempeñar dentro dela: dirección do tempo, do fraseo, igualar articulacións e dixitacións. 20% **ME**
- Ler a primeira vista as obras indicadas polo mestre, sexa individualmente, por sección ou con toda a orquestra. 5%
- Respetar o protocolo de ensaios e audicións en público: ser puntual na asistencia, gardar silencio cando o director fala, etc. 5%

- Interpretar en concertos públicos o repertorio seleccionado, cun control dos nervios que permita o disfrute da experiencia de compartir a música. 10% **ME**

9.6.3.2. Mínimos esixibles

Os contidos e criterios de avaliación que aparecen, nos apartados anteriores, seguidos das iniciais ME en negra, son aqueles considerados como mínimos esixibles para a superación do curso.

9.6.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

Os procedementos de avaliación serán a observación sistemática do alumnado durante os ensaios, o seguimento do traballo diario e a realización de audicións (como concertos públicos) e probas específicas (como executar individualmente, a petición do profesorado, algún fragmento do repertorio).

Como ferramentas de avaliación, empregárase o diario de aula (onde quedará recollida a información e valoración do traballo diario), as audicións e probas (podendo estas ser gravadas en audio e vídeo, co correspondente permiso do titor legal en caso de menores de idade) e as follas de calibración para a avaliación (incluídas nos Anexos).

9.6.3.4. Criterios de cualificación

Os criterios de avaliación aparecen seguidos dunha porcentaxe, os cales, ao ser sumados, dan 100% en total. Esta porcentaxe é o criterio de cualificación correspondente: é dicir, a porcentaxe se corresponde co valor que cada criterio ten na cualificación do alumnado.

9.6.4. Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias no caso de que o alumnado non acade os obxectivos mínimos esixibles ou perda o dereito á avaliación continua por acumulación de faltas. Considerarase que o alumnado perde o dereito á avaliación continua cando acumula 3 faltas nun mesmo trimestre ou 9 no total do curso.

9.6.4.1. Procedementos de recuperación ordinarios

A Orquestra é unha materia presencial na que se realiza unha avaliación continua do alumnado a través dos criterios de avaliación expostos con anterioridade. O alumnado que falte reiteradas veces a clase non poderá ser avaliado dun xeito continuo polo que perderá o dereito a unha avaliación continua.

O alumnado que por estas faltas (3 durante o trimestre ou 9 durante o curso) teña perdido o dereito á avaliación continua terá dereito a un exame alternativo ó final de curso, no mes de Xuño. Esta proba terá dúas modalidades:

- Para os alumnos que asistiron e desenvolveron ao longo do curso gran parte do traballo do mesmo, ese traballo, así como a asistencia e o interese amosado, poderá representar entre o 20 e 40% da cualificación total. O porcentaxe restante da cualificación corresponderá, a realización da proba.
- No caso dos alumnos que non asistiron durante o curso, ou a súa asistencia e traballo non sexa significativa, terase en conta única e exclusivamente, a realización da proba tal como está contemplada na proba extraordinaria.

9.6.4.2. Probas extraordinarias

O alumnado que non supere a materia de Orquestra en xuño, poderá presentarse ás probas extraordinarias nas datas previstas no calendario escolar.

O profesor da materia poderá indicar no Informe de Materia Non Superada que se entrega no mes de Xuño, algún aspecto particular a presentar en devandita proba, ademais dos especificados en xeral a continuación na proba extraordinaria para superar o curso.

- Programa de concerto: O alumnado, a petición do profesor, interpretará fragmentos de calquera das obras traballadas durante o curso. O alumnado que se examina deberá interpretar a parte correspondente ao xefe de sección. Previo ó comezo da proba, afinarase co piano da aula correspondente.
- Lectura a primeira vista: O alumnado disporá de 5 minutos para ler e analizar fragmentos orquestrais non necesariamente correspondentes ao repertorio da Orquestra do curso escolar. Durante este período de lectura, o alumno poderá dixitar pero non tocar. Posteriormente executará individualmente os fragmentos.

9.6.5. Recursos didácticos

- Cadeiras e atrás
- Repertorio orquestral: dado que actualmente o conservatorio non conta coas especialidades de viola ni contrabaixo, o repertorio

constará principalmente de arranxos e adaptacións de repertorio para orquestra ou ensemble de corda.

- Aula que reúna as condicións axeitadas ó desenvolvemento da materia.
- Afinador.
- Equipamento audiovisual.
- Uso das Tics (referencia pto.7)

10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

---

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que “[...] *la avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa[...]*”, este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso), da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende o Departamento de Conxunto para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

- **Obxectivos:** Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro
- **Contidos:** Validez na súa elección con respecto aos obxectivos plantexados e adecuación ao nivel do alumnado
- **Actividades:** Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe
- **Criterios metodolóxicos:** A adecuación e coherencia dos mesmos
- **Os medios e recursos:** Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.
- **Avaliación:** Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos

- **Alumnado:** A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

11. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

---

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesorado considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.

12. ANEXOS

12.1. Probas de acceso a cursos diferentes de 1º do Grao Profesional.

12.1.1. Criterios de Avaliación

Interpretar obras orquestrais (fragmentos das mesmas determinados polo tribunal) representativas do repertorio orquestral, de acordo co seu nivel instrumental, demostrando estabilidade rítmica, fraseo, calidade sonora, articulación, etc. axeitados ao nivel.

Demostrar dominio do instrumento e da partitura individual, de acordo coas esixencias de cada obra.

- Ler a primeira vista un fragmento orquestral, para o cal disporá de 5 minutos previos para analízalo e dixitar (pero non tocar).

12.1.1. Contido da proba

A proba consistirá na interpretación do fragmento/s que o tribunal determine, da obra e parte correspondente á o curso e especialidade á que se queira acceder, así como a lectura a primeira vista dun fragmento orquestral.

12.2. Folla de calibración

As fichas de calibración son ferramentas de avaliación e de cualificación. A partir de cada criterio de avaliación (que está relacionado ao mesmo tempo cun criterio de cualificación que varía en función do seu curso), establecerase o nivel de logro de cada alumno ou alumna. Desta maneira, os números que aparecen na ficha representan que o cumprimento do criterio de avaliación por parte do alumnado foi:

4 = Moi bo: O alumnado obterá a totalidade da cualificación correspondente a ese criterio de avaliación.

3 = Positivo: O alumnado obterá $\frac{3}{4}$ da cualificación correspondente a ese criterio de avaliación.

2 = Aceptable: O alumno obterá a metade da cualificación correspondente a ese criterio de avaliación.

1 = En proceso: O alumnado obterá $\frac{1}{4}$ da cualificación correspondente a ese criterio de avaliación.

0 = Negativo: O alumnado obterá unha cualificación de 0 nese criterio de avaliación.

Criterios de avaliación					
Estudar as obras programadas de forma individual.					
Manter unha correcta afinación individual, así como podela axustar ao grupo ao tocar en conxunto.					
Interpretar correctamente, individual e por sección, o repertorio programado durante o curso.					
Tocar con bo son individual, capaz de empaste co conxunto e destacar nos solos.					
Seguir as indicacións do director con precisión en aspectos técnicos e musicais: dinámica, agónica, tempo, carácter e fraseo.					
<ul style="list-style-type: none"> ● Valorar e aplicar a respiración conxunta como factor determinante para a interpretación en grupo. 					
Liderar ou seguir á sección e a orquestra segundo a posición e función a desempeñar dentro dela: dirección do tempo, do fraseo, igualar articulacións e dixitacións.					
Ler a primeira vista as obras indicadas polo mestre, sexa individualmente, por seccións ou con toda a orquestra.					
Respectar o protocolo de ensaios e audicións en público: ser puntual na asistencia, gardar silencio cando o director fala, etc.					
Interpretar en concertos públicos o repertorio seleccionado, cun control dos nervios que permita o disfrute da experiencia de compartir a música.					